

Liikenneturvallisuus-strategia

Liikenne- ja viestintävaliokunta 09/2019 vp
18.2.2022

Maija Ahokas
Mari Starck

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Strategian tausta ja valmistelu

- Strategian valmistelu aloitettiin loppuvuodesta 2019.
- Strategian taustalla on pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman kirjaus liikenneturvallisuudesta.
- Strategiaa on valmisteltu laajassa, poikkihallinnollisessa sidosryhmäyhteistyössä ja työryhmissä on ollut mukana yhteensä **53 eri tahoa**.
- Valmistelussa järjestettiin kaksi lausuntokierrosta; viimeisin lausuntokierros 21.12.2021 – 31.1.2022.
- Lausuntoja saatiin molemmilla lausuntokierroksilla runsaasti, yli 100 kappaletta!
- Lausuntopalaute on käyty läpi ja sen perusteella tehdään parhaillaan viimeisiä muokkauksia
- Tavoitteena on, että liikenneturvallisuusstrategia hyväksyttäisiin valtioneuvoston periaatepäätöksenä maaliskuun alkupuolella.

Liikenneturvallisuusstrategian visio

Strategian keskiössä on **kokonaisvaltainen lähestymistapa** liikenneturvallisuuteen.

- Liikenneturvallisuus tulee käsittää laajasti niin, että se kattaa kaikki liikennemuodot: tieliikenteen, raideliikenteen, vesiliikenteen ja ilmailun.
- Alunperin tieliikenteen EU-tavoite: tieliikennekuolemien määrä saadaan vähennettyä nollaan vuoteen 2050 mennessä.

Liikenneturvallisuusstrategian visiona on, että kaikki liikennemuodot ovat vuoteen 2050 mennessä niin turvallisia, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä.

Strategiset linjaukset ohjaavat vision saavuttamista.

Strategian vaikutusten arviointi

- Strategian valmistelun yhteydessä toteutettiin vaikutusten arviointi noin puolesta strategian toimenpiteistä.
- Arvioitujen toimenpiteiden laskettiin vähentävän 20 liikennekuolemaa koko strategiakaudella.
- Myös muilla toimenpiteillä on suora tai välillinen kuolemia vähentävä vaikutus.
- Strategia on monipuolinen ja laaja-alainen, joka toteutuessaan vähentää liikennekuolemia yhdessä muiden strategioiden ja ohjelmien kanssa.

Liikenneturvallisuusstrategian strategiset linjaukset

Liikenneturvallisuus-visiona on, että kaikki liikennemuodot ovat vuoteen 2050 mennessä niin turvallisia, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä.

- Liikenneturvallisuus on koko yhteiskunnan yhteinen asia
- Päätöksenteon on perustuttava tietoon
- Eri toimijoiden liikenneosaamista on lisättävä
- Asenteiden on muututtava liikenteessä
- Liikennejärjestelmän ja sen kaikkien osien on oltava turvallisia
- Teknologinen kehitys tuo turvallisuutta
- Lainsäädännön on edistettävä turvallisuutta

Liikenneturvallisuusstrategian strategiset linjaukset

Liikenneturvallisuus on koko yhteiskunnan yhteinen asia

- Liikenneturvallisuustyö tulee nähdä laajasti. Se ei tarkoita pelkästään liikennepoliittisia ratkaisuja tai lainsäädännöllisiä muutoksia, vaan esimerkiksi mielenterveys- ja päihdetyö liittyvät läheisesti liikenneturvallisuuteen.

Tavoitteena on, että liikenneturvallisuuden arvostus yhteiskunnassa kohenee, viranomaisten välinen yhteistyö tiivistyy ja ihmiset kokevat liikenteen turvalliseksi.

Liikenneturvallisuusstrategian strategiset linjaukset

Päätöksenteon on perustuttava tietoon

- Kaikilla tasoilla on hyödynnettävä enemmän ja syvällisemmin tietoa liikenneturvallisuudesta ja tehtävä päätöksiä tietopohjaisesti.
- Liikenneturvallisuuden tilastointia ja tiedonkulkua eri toimijoiden välillä on kehitettävä.

Tavoitteena on, että liikenneturvallisuuden nykytilaa voidaan seurata ja liikenneturvallisuutta kehittää ajantasaiseen tilastoituun tietoon perustuen.

Liikenneturvallisuusstrategian strategiset linjaukset

Eri toimijoiden liikenneosaamista on lisättävä

- Kasvatuksen ja koulutuksen kautta voidaan varmistaa, että ihmisillä on hyvät tiedolliset ja taidolliset lähtökohdat turvalliseen liikkumiseen.
- Osaamiseen ja taitojen kehittämiseen tulee panostaa myös viranomaisten ja eri ammattien piirissä.

Tavoitteena on pitkäjänteisen, jatkuvan ja elinikäisen liikennekasvatuksen vahvistaminen kaikissa ikäryhmissä samoin kuin viranomaisissa, työpaikoilla ja vapaa-ajan harrastuksissa.

Liikenneturvallisuusstrategian strategiset linjaukset

Asenteiden on muututtava liikenteessä

- Kunkin liikkujan tulee tiedostaa roolinsa ja vastuunsa liikenneturvallisuuden parantamisessa.
- Asenteisiin ja käytökseen pyritään vaikuttamaan turvallisuusviestinnällä.

Tavoitteena on, että kaikkien liikkujien toiminta on vastuullista liikenteessä. Tämä edellyttää oman toiminnan riskien tunnistamista niin itsensä kuin muiden liikkujien näkökulmasta.

Liikenneturvallisuusstrategian strategiset linjaukset

Liikennejärjestelmän ja sen kaikkien osien on oltava turvallisia

- Turvallisen liikennejärjestelmän keskeisiä osa-alueita ovat turvalliset liikennevälineet, turvallinen liikenneympäristö ja turvavälineet sekä liikenteen valvonta.
- Liikenneturvallisuutta edistää se, että liikenneverkko houkuttelee turvallisten kulkutapojen käyttöön.

Tavoitteena on, että liikennejärjestelmä on niin turvallinen, että ihmisestä johtuvat virheet eivät johda ihmishengen menetyksiin tai vakaviin loukkaantumisiin.

Liikenneturvallisuusstrategian strategiset linjaukset

Teknologinen kehitys tuo turvallisuutta

- Eri liikennemuotojen teknologia kehittyy jatkuvasti ja sen avulla voidaan ehkäistä ihmisen tekemiä inhimillisiä virheitä ja parantaa liikenteen turvallisuutta.
  - Tieliikenteessä suuri osa onnettomuuksista johtuu inhimillisestä virheestä.
- **Turvallisuuden on oltava keskeinen teknologian ja liikenteen automaation kehittämistä sekä hyödyntämistä ohjaava periaate.**
- Kyberturvallisuus on kiinteä osa automaation kehittämistä ja hyödyntämistä.

Liikenneturvallisuusstrategian strategiset linjaukset

Lainsäädännön on edistettävä turvallisuutta

- Keskeiset liikennettä koskevat säännöt ja vuorovaikutuksen reunaehdot määritellään lainsäädännössä tai sen nojalla annetuissa viranomaisen määräyksissä ja ohjeissa.
- Suomessa liikenneturvallisuuteen liittyvä keskeinen lainsäädäntö on uudistettu viime vuosien aikana.
- **Lainsäädännön tarkastelua ja kehittämistä on edelleen kuitenkin jatkettava, jotta lainsäädäntö antaisi mahdollisimman hyvät lähtökohdat liikenneturvallisuuden parantamiselle.**
  - Tarkastelussa tulee huomioida myös uudet liikenteen trendit, kuten mikroliikkuminen, liikenteen automaatio ja kyberturvallisuus.

Toimenpideohjelma

- Strategisia linjauksia toteuttavat konkreettiset toimenpiteet, jotka on koottu liikenneturvallisuusstrategian toimenpideohjelmaksi.
- Toimenpiteitä kohdistetaan
  - Tieliikenteessä esimerkiksi päihteiden käytön vähentämiseen, nuorten kuljettajien tukemiseen, ikääntyneisiin tienkäyttäjiin sekä mikroliikkumiseen eli esimerkiksi sähköpotkulautailuun.
  - Raideliikenteessä tasoristeysturvallisuuteen ja tahallisten alle jäämisten ennalta estämiseen
  - Vesiliikenteessä päihteiden käytön vähentämiseen ja pelastusliivien käytön edistämiseen.
  - Ilmailussa miehittämättömään ilmailun vaaratilanteiden estämiseen.

Strategian seuranta

- Strategian seuranta tapahtuu tiiviissä sidosryhmäyhteistyössä.
  - Strategian toimeenpanoa varten perustetaan seurantaryhmä.
  - Järjestetään vuosittainen Liikenneturvallisuusfoorumi, jossa esitellään liikenneturvallisuusstrategian toimeenpanon etenemistä sekä keskustellaan liikenneturvallisuuteen liittyvistä ajankohtaisista aiheista.

Kiitos!

lvm.fi Twitter: @lvmfi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ